

૭૮૬

III 1923 ૧-૧-૧૯૨૩

ગઝલે દીનારામ

Regd. No. 216
દીનપુરા કવ્વાલી.

પઝલીશસ',

શા. મંગળદાસ લલુભાઈ નારણદાસ

497

બુકસેલર.

૭૦ લીમડાચોક-મુરત

મુરત બરાનપુરી બાગળ ઉપર આવેલા

શ્રી "અનાવિલ" પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં

ગોવિંદજી હાદ્યાભાઈ નાયકે છાપ્યું.

કી. રા. ૦-૪-૦.

૯૦૭૭૯

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૦૭૭૧ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ગાંધીજીનાં દર્શનશાસ્ત્ર

વિષય ૩૩૬૮:૪ ૩૬૮

ੴ

ਗਯੇ ਦੀਲਾਰਾਮ ॥

ੴ

॥ ਦੀਲਪੁਰਾ ਕਵਾਲੀ ॥

ਅਸਮੇਂ

ਓਮਹਾ ਗਯੇ-ਕਵਾਲੀ, ਵਗਯੇ ਓਮਹਾ ਤੋਰਸੇ
ਫਰਜ਼ ਕੀਯਾਫਤ,

ਸੁਨਲੋ ਕੁਝ ਨਾਂ.ਪਨਾਂ. ਤਾਰੀਖ਼ ਗਯਲਸੇ ਮਛੇਦੀਲਮੇਂ,
ਪਰੇਸ਼ਾਨਕੀ ਅਹਾਡ਼ ਦੀਆ ਰਹੀ ਫ਼ਤ, ਯ ਗਯੇ-ਮਛੇਦੀਲਮੇਂ.

ਪਛੀਸਾਂ.

ਸ਼ਾ. ਮੰਗਯਾਸ ਲਲੁਭਾਓ ਯੁਕਸੇਲਰ.

ਓ. ਵੀਮਡਾਯੋਕ—ਮੁਰਤ.

ਆਵ੍ਰਿਤੀ ਪੀਯ.

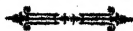
ਅਤ ੨੦੦੦.

੧੯੨੩

ਯੋ ਕਿਤਾਬਕੇ ਅਯ ਫ਼ਤ ਪਛੀਸਾਂਕੇ ਵੀਯੋ ਮਛੇਦੀਲਮੇਂ.

ਕੀਮਤ ਸੀਕ੍ਹੇ ਯਾਰ ਆਨਾ.

પ્રસિદ્ધ કર્તા—શા. મંગળદાસ લલ્લુભાઈ પુસ્કેલર.
પ્રસિદ્ધ કરવાનું ઠેકાણું—લીમડાચોક—સુરત.

સુરત ખસનપુરી ભાગળ હિપર આપેલા શ્રી “અમાવિહ” પ્રિન્ટીંગ
પ્રેસમાં ગોવિન્દજી ઠાકોરભાઈ નાયકે બાપું.

જામનગર
૧૦૬૭૧

તૈયાર છે !

તૈયાર છે !!

તૈયાર છે !!!

ગાયનોનાં શોખીનોને ખુશ ખબર.

તાકીદે મંગાવો=તદ્દન નવીન છુકો.

મહુશીલે મંઝીલ ઉર્ફે ગોદરે કવ્વાલી	ક્રીં ૩૦ ૦-૧૨-૦
નાટ્ય ગઝલ સંગ્રહ ઉર્ફે ગઝલ કાવ્યમાળા	,, ૦-૧૨-૦
સંગીત કળાધર ઉર્ફે અદત-ગાયન બંડાર	,, ૦-૧૨-૦
રસીક ગાયનમાળા અથવા રાગ વીલાસ	,, ૦-૪-૦
મધુર મોહીની અથવા સુંદર ગાયન	,, ૦-૪-૦
સ્વર્ગ મોહીની અથવા મધુરા ટહુકાર	,, ૦-૪-૦
કુલનહાર ગાયનમાળા અથવા ગાયન સંગ્રહ	,, ૦-૪-૦
સંગીત ગાયન પ્રકાશ અથવા નાદ સંગ્રહ	,, ૦-૪-૦
સુરતની સુરત અથવા સુવર્ણમાળા	,, ૦-૪-૦
મનહર ગાયન સંગ્રહ અથવા ગાયનમાળા	,, ૦-૪-૦
સુવર્ણ હારમાળા અથવા હીરાનો હાર	,, ૦-૪-૦
મુખર્ષીની મોહીની અથવા મીઠું ખુલ્લુલ	,, ૦-૪-૦
અનંતે ખહાર અથવા નાદ સંગ્રહ	,, ૦-૪-૦
મનરંજન રસુજી ગાયન સંગ્રહ	,, ૦-૪-૦

મળવાનું ઠેકાણું—

શા. લલ્લુભાઈ નારણદાસ પુસ્કેલર.

ઠે. લીમડાચોક—સુરત.

ગઝલે દીલારામ ❀

ઉર્ફે

❀ દીલખુશ કવ્વાલી.

ગઝલે-હયરાં

મેરે દીલમેં જખદે વોહ તશરીફ કરમાં હો ગયા,
ખે-શકો લારેખ શીર અરસે માખલા હો ગયા.
હરકે જીત દીનસે મોહ'મદ મુસતફાકા હો ગયા.
સમ તો ચે હે ખાસ મેં બંદા ખુદાકા હો ગયા.
હીજરસે ધખરા ન અય દીલ પદસે અખ લાતક નવુ
શીર મીલાયેગા ખુદા ગર હુલ્લ ઉસકા હો ગયા.
આતશે દોજખ મુઝે છુ જાયે કયા ઉસકી મળલ,
કયું કે મેં ચયદા હખીખ કીચીયાકા હો-ગયા.
વાયદયે વરલ અખ તો પુગા કીજયે બહરે ખુદા.
આજ કલ કરતેહી કરતે એક જમાનાં હો-ગયા.
જહેદા હમકો નહીં જન્નતસે તેરી કામ કુછ,
કુચયે દીલદાર અખ મસકન હમારા હો-ગયા.
જનકર ખાલી કદન વાપસ હુવે મુનકર નકીર,
હરકમેં અય જન તેરે લાગીર મેં અયસા હો-ગયા.
મીસમે આઘના કે અય હયરાં કયું હયરાન હે,
કયા મોહ'મદ મુસતફાકા તુબી ચયદા હો ગયા.

ગઝલ-હુસેન.

મેંદું મેતાખયા રસુલુલાહ, મીસમે સેયમાય યા રસુલુલાહ,
હીજરમેં આપકે તકમલાહે-દીલ મેતાખ યા રસુલુલાહ
દીનકા ખુરશીદે શીખતુ મેરે-સખકો મહતાય યા રસુલુલાહ.
દુરે કા લંસે તેરે હતાદય-દુરે નાખાય યા રસુલુલાહ,
હે કસો દીનકે તેરે, ગરહક-ચાર અસહાય યા રસુલુલાહ,

(નગ-મથે-રહાની)-ગઝલ-કબાલી.

મારે બાંકે જવાન મદની, તોરે જોમયે રેહની કરની,
 મોરે બાંકે રંગીલે સૈયાં મેં લાગુ તોરે પૈયા,
 ઠાઠે કરત હે દીલ ચકની, મોરે બાંકે જવાન અરબી.
 મુજકો હે તેરી ઉલજત, કીશ તરેહ કટેંગી દુરકત
 મેં દખની તુહે મદની, મોરે બાંકે જવાના અરબી.
 મેં કહુંગા રોજે મેહશ્વર, વો આતેહે બાંકે શરવર.
 મુમદો ડોશ ખીસલે અરની, મોરે બાંકે જવાન અરહી.
 (રશીલા કબાલ) હમારી-ફરીયાદ-ગઝલ-કબાલી.

મોહખત ગયરસે મેરી. છોડા દો યા રસુલલાહ
 મુઝે અપના હી દીવાના બનાદો યા રસુલલાહ
 લગા લકયે ગુનાહોકે પડા દીનરાત સોતાહું
 મુઝે ઇસ ખવાબે ગફલતસે જગાદો યા રસુલલાહ
 પડા હું કેહરે ફરીયામેં બંબરમેં ખાતા હું ચકર
 કીનારે હુતરસે મુજકો લગા દો યા રસુલલાહ
 અધેરી કબમેં મુજકો અકેલા છોડ જાવેમે
 વહી દીધર તુમ અપના દીખાદો યા રસુલલાહ,
 ખુદા મુજકો મદીનેમેં જો લે જાવે તો બેહતર હે
 ચેહી હય આરઝુ જલદી બતાદો યા રસુલલાહ
 હુસેની પીરહે મેરા કે જીનકા મુલક બયતુલ્લાહ
 મુસાફીર હું મેં કાએબેકા બુલાલો યા રસુલલાહ

ગઝલ-નગમેહિન્દ

મંચતો હું'ત હું'ત દારગઝ મોહે પીકે નગરકા ડગર
 નહ મિલા
 તત સુખ ગયો પગ સુખ ગયો કહીં હાય વોહ શામ
 મુંદર નહ મીલા
 તોરી મીનમી કરું સુન એરી સખીજો તુદેસ મદીનેમેં
 પોંદચે કબી
 ચહી કલોઈ અય યસર બકે ધની શિરી હુંડ તુમદારા
 નગર નહ મીલા
 મંચ તો વૈદીયા મનમેં વેહ આસા ધરીકે વો શામ
 પીયા મોહે યાદ કરે
 વાકેદવારે બાંકે મંચ સીચ ધરું કમિ શાખ જતનવાકા
 કર નહ મીલા

મેરા શામ કન્યા મદીને ખસે મોઢે મુરલીકીસે નહ
 સુનાયે મયે
 મંચતો પુરબદવારેકા હુંડ શીરી ગઠ દેશજેશ મગર
 નહ મીલા
 લગી ખીરહ અમન ભયો સુખમદન કોષ શાક મદીનેસે
 જાય કહે
 નહીં આસકે હોદમે જીવ અયે, મોઢે આપકા દરસ
 અગર નહ મીલા

ખ્યાલ—ગઝલે—અહમદજી.

મંચ તો કહું સંસાર કો દેખો ઇશક કહે વોહ ચાર દીખા,
 વરના કરંગા ખવાર તુઝે મંચકાઅયે કા સરદાર દીખા.

મંચને ચહડાયા સુલીપર મનુર ઇશક હય નામ મેરા,
 કોન બચાહય મુઝસે બતાવો નામ જપે સુખહો શામ મેરા.

અનલહક તુ ભેદ બતા ઉનકા અલીશસે હય કુદસે આમ મેરા,
 તુમને સુના હય કળી અઝીમો તાલીબ થા ગુલશમે મેરા.

ઇશક હું ચૈાર આશક તુ હય સનમકા ચલ દીદાર દીખા,
 વરના કરંગા ખવાર તુઝે મંચ કાઅયેકા સરદાર દીખા.

કીસીકો મંચને ખવાર કીયા ચૈાર કીસીકા બેકા પાર કીયા,
 મજનું કો મંચને શીરાક બન બન લયતાકા બીમાર કીયા.

મુસકો જ ઘેરા મંચને તુઝે જ ગુશતાર કીયા,
 અરની કહેકર દેખી તબલ્લી બસ ખોલા ઇન્કાર કીયા.

માનું ન હરગીઝ મંચ કીસીકી બાત તું ચલ રહતાર દીખા,
 વરના કરંગા ખવાર તુઝે મંચ કાઅયે કા સરદાર દીખા.

અલ્લાહ મોહમદઅલી કાતેમા હસન વ ફુસેન ગુલશામ હય દો,
 ઇશક હાકીકી ઇશક મજઝી બેક હી હય પર નામ હંચ દો.

કમી ખર્ચ ઔર મહેર શમ્સે બે ઇન આરોંકે નામ હંમદો,
ઝેર ઝખર હંય એક દુરુશ્વર ઉનેકે બી અંજામ હંમદો.

હમ વુમ મીલાકર ચલો સાંવલ અહમદશ દીલદાર દીખા,
વરતા કરંગી ખવાર વુઝે મંચ કાઅબે કા સરદાર દીખા.

ખાહુરેસ્તાન અંબઈ—ગઝલે—હુમરી—લૈરવો—

મંચ તો અપને ખવાળકી જોગન બની—

જોગન બની ... .. ધૈરાગન બનીરે

દાહુરો { ધુલા પસીના નુર કારે જોયા ચમખેલી કુલ
સખ સખીયન મીલ સેહરા ગુંથા પહને નખી રચુલ
મંચ તો જોગન બની અપને—ખવાળકી જોગન બની

દાહુરો { ડુલા અંદર સજ રહા હય બાહર પડી હય બરાત
ચારેં પાયે ઉક ચલે તો કોઈ ન જોયા સાચ-મંચતો
સોના લેને પીયું ગયે સુના કર ગયે દેસ
સોના મીલા ન પીયું મીલે રૂપા હોગયે કેસ-મંચતો
કાગા નેન નીકાશ દુ પીયા પાસ લે જાય
પહલે દરસ દીખાય કે પીછે લીજીએ ખાય-મંચતો
નદી કીનારે ધુંવા ઉડત હય મય જાનું કુચ હોય
જીસકે કારન મય જલી વહી ન જલતા હોય

મંચતો જોગન બની અપને ખવાળકી મંચતો જોગન બની

શબ્દેર { કાસક લાવે ખબર ચારકે આજાનેકી,
જાન જાતી હય ચલી હીજરમે દીવાનેકી.

ગઝલે—ઝેહરાજાન.

ચહી દીન હંય દુઆ હેલો કીસીસે કપલ મુઝતરસે.
જવાની આ નહી સકતી મેરી જા શીર નએ સરસે.
ચેહ કહદો અખરે બારાંસે અખરે બરસે તો યું બરસે,
કે જયસે મેંહ બરસત હય હમારે દીદ યે તરસે.
મીલા હોગા કીસીકો બા વહા કોઈ મુકદ્દરસે,
હુવા હોગા કીસીકો વસલ હમે તો ઉમર બરસે.
અબી કમચીન હો ચેહ નકરન વુઝેં કુર્બાને ઝેબરસે
અબી નામે પુલ સેહરા બનએમા અપકે સરસે.

ગઝલે—ઝફુર

મા મયેરસે રહે મા હમસે મુલાકાત રહે,
જાન જાતી રહે ક્યા મમ હે અખર જાત રહે.
સરકે કટાનેકા મુઝે બન નહી પર મમ હે યે,

ખાત વેલે જીજીમે છામમે કે સુલાકાત રહે.
 નીંદ આખેમે હે સરખાઇ હુધ હે ચીતવન,
 સમ બતાવો કે મેરી જન કહાં રાત રહે.
 નજાએકે વકત મુઝે છોડકે, જાતે હો કહાં,
 છાંદગી જરતો મેરી જન મેરે સાથ રહે.
 જામ હાથોમે રહે તાકમે ધમાન રહે,
 હાથ ઇસ ઇશક મેં હિંદુ ન સુસલમાન રહે.
 ખાગ જાતેકી જબી દીલમે ખુશી હોવે ગધુર;
 યારબી સાથ રહે મોસીમે ખરસાત રહે.

ગઝલે-મુમતાજ.

યા નખી લીજો ખખર અપને દીલ અદગારોંકી,
 જાત જાતી હે ચલી હીજમે ખીમારોંકી.
 તપે કુરકનકો મેરી અતીખ્યા બોલે,
 સરખતે વરલ દવા અયસે તો ખીમારોંકી.
 રકમ કર હાલે પરશાપે રમુલે અરખી,
 લીજીયે જલદ ખખર હીજકે ગમખારોંકી.
 કુછ નહીં દુર હે યે આપસે મહપુમે ધલાહ,
 કરો જાગીર અદન હમસે ગુનાહ ગારોંકી.
 યાદ કરો રોઝમે અકસદકો લેઈ યા અહમદ,
 દેખકર રાતા હું મેં શકલકો જવારોંકી.
 જાકે તીખામે ખુદાયા ખતુરેલે અહમદ,
 દેખે મુમતાજ ઝલક રોઝકે ખીમારોંકી

ગઝલે-તાહીર.

યારકી મલીયોંમે ક્યુકર યાર જના છોડ દે,
 કીસ તરેહ ખુલખુલ ચમનસે આશીયાનાં છોડ દે,
 ચેલસી અબ્જી નહીં યાં દીલપે ખીજલી ગીર પડી,
 નીચી નજરોંસે મેરીજાં સુસકુરાના છોડ દે.
 તર્ક કર ગમરોંસે યારી યે ચલન અબ્જા નહીં,
 વહાંકા જના છોડ દે કિનકા ખુલાના છોડ દે.
 દેખકર આઝુદા આતીર મુજકો વોહ બોલા સનમ
 ખે ખુશ માને મેરી મેહશીલમે આના છોડ દે.
 યા ધલાહી વોહ ન છુટે ઉતકા ખુશના હે મજબ,
 પુ મેં રાઝી હું મુઝે આહે જમાના છોડ દે.
 હજમે પેશી ખુશ તુ જાકે કયા દેખા જમાન,
 દેખે તાહીર ધન મુશીસે દીલ સમાના છોડ દે,

(નમનેહાલે ગુલશન)-ગઝલ.

યે કયસે ખાલ ખીખરે હે, યે સુરત કયું બલી ગમકી
 તુમહારે દુસ્મનેકો કયા પડી હે મેરે ચાતમકી
 મજા ઇસમેંહી આતાહે, નમક છીરકો નમક છીરકો
 કસમ દેલો નહિ આદત, મેરે બખ્ષોં કે મરહમકી
 શીકાયાન મીસમેં કયા કજીએ, હય કયા ઉલટા ઝમાનાહે
 બકાહય પ્યાર જબ દમને, મોહબ્બત આપને કમકી
 ન માલયેમા ન મીલયેમા, કોઇ હમ મર ન જાએં
 ખુદાકા શુકર હે પેહલે કે મોહબ્બત આપને કમકી
 ખુદા જાને તુમહેલી, રહેમ આતાહે ગરીબોંપર
 પસે પરહદ તો મોહબ્બત, નહિ મીનતી કોઇ દમકી
 વહાં જાતેહો થમ થમકર, ચલો ઐસીબી કયા જલદી
 ખુદા રખે તુંમહી તુમ હો નજર પડતીહે આલમકી
 રાખેર { જુસ રંગમેં અય ચાર મુજે, તું નજર આયા
 ઐસા કોઇ ગુલબી નહિ, ખુશરૂ નજર આયા

ગઝલે-તાહેર.

યે દતની શોખીયાંબી આ ગઝ કયુંકર ખુદા જાને,
 અબી કમસીન હે વેહ નાઝો અદા ઉસકી બલા જાને,
 તુમહારે તો હરએક અંદાજમેં સો સો અદાયેં હે,
 મેરી જાં એક અદા હોનો કોઈ ઉસકો અદા જાને.
 કીસીકા મુસકુરા કર આરઝુએ વરસ પર કેહના,
 ઉસીસે યે કરો ખાતેં કે જો ઉસકા મજા જાને.
 સવાલે બોસે પર કીસ સાદગીસે હંસકે કેહતે હે,
 મેરી કીસ ખાત પર ખતાહે તુમકો પ્યાર કયા જાને
 શીદા હું શોખીયોં પર ઉસ સરાપા નાઝકે તાહેર.
 કે મર બોલું તો દીવાના ન બોલું તો ખદા જાને.

ગઝલે-અમીર.

યેહ જો સુરત હય તેરી સુરતે જાયા હય મહી
 મહી નકશા હય મહી રંગ હય સામાં હય મહી
 અબની હસતી કે સીવા ગેરકો સીજદા હય હરામ
 મઝહબે પીર મુંગા મશરમે રીન્દાં હય મહી
 ખીસતરા ટટકા હો પારખા કમલકી કુલાહ
 લાજે ખુશરૂ હય મહી તખતે સુલેમાં હય મહી
 દુન્યાં મેં નહી અબ તેરે સીત્તા કેહ અમીર
 અબની તો ખુશરૂ હય રહમીક હય આરદાં હય મહી

ગઝલ—ખઝમ.

યે ફુસ્તે દીલકરેય આરોમે પમદા હો નહીં સકતા,
 બહોત મુસકસે હોસકતેહેં તુમસા હો નહીં સકતા.
 સલાહી વસ્લકા વાઝેદા હિન્દે ખુદ માદ આગળયે,
 તુઝેતો શર્મ આતી હે તકાઝા હો નહીં સકતા.
 મેર અશાકે નદામત આનશે દોઝખ ખુઝા દેગા,
 ચેહ વોહ કતરા હે હમસર જલકા ફરીયા હો નહીં સકતા.
 કરૂં જખતક ન મેં નાસે કયામત આ નહીં સકતી,
 ચલે જખ તક ન વોહ ખુત હથ યરપા હો નહીં સકતા.
 બહોત ખુલ્લે આશીયાને કીથી ઉનકી ઇજાઝત અરઝાઝ,
 નહો અય ખઝમ મેરી કદ્ર અયસા હો નહીં સકતા.

ગઝલ—હુમ્મ.

યે એમોકા તુમહારી હરબડી દીલ લગી કયસી,
 તખીયત આદમીકી હે કબી કયસી કબી કયસી.
 નહો દીલ લેકે દેતે યે તુમહારી ધાંધીલ કયસી,
 મેરીહી ચીજકો કેહતેહો મેરી હે તેરી કયસી.
 જહાં આયા વહાં જોયા ગયા હમસે અલગ છુટા,
 સગા અપને કીયેકી દીલકો આખીર મીલ ગઇ કયસી.
 ખયાને સોઝે દીલ રા-રા કે કેહતા હું તો કેહતે હેં,
 લગી હે આજ જખ દીલમેં તો આંખોમેં તેરી કયસી.
 વોહ સુન સુનકર મેરે હર શબ્દેકો અય હુમ્મ કેહતે હેં,
 તખીયતમેં હે ઇસ કમખખતી કી શોખી ખરી કયસી.

ગઝલ—હાફીઝ.

યે રેન કાલી ચીરામે દીલ લે સજનકો હુંડન ચલી ચલીજ,
 નઝર ન-આયા સજન રંગીલા મેં હાન-મારી ગલી ગલીજ.
 યહાંબી દેખી વહાંબી દેખી શીર આખીરશકો ચમનમેં બાકર,
 શબરમેં દેખી શુબોમેં દેખી સારી કલી કલીજ.
 કીસીને ખોલા હે અય દીવાની, વોહ કોન મુસક હે અયસા જસકે,
 શીરાકમેં હેં મીસ્કે ઝુલેખા જવાની તેરી ઢલી ઢલીજ.
 યે ગરમીયે ઇસ્કકી હકીકત કહાં મેં જાઉં કીસે સુનાઉં.
 સજન મેં તેરે શીરકે આલીશમેં અય સરાપા જલી જલીજ,
 ખુરી ખુરી કરકે સાર મેલ જહાંમેં સજને મચા રખા હે,
 મેરા સજન પર બકા હે ખોલા ખુરીકે કેહતા કાલી બગીજ.

સતી સતી લોગ કેહતે હે' પર સતીમે' મુખમે' ફરક હે ખેલદ.
મે' આવીયો મુખમે' સજનકે જલ્દી ન કમસે ટલી ટલીજ.
ન બુલંગી નામ મુખકે એર ઉપર વ લિસમાંકે મે' હાકીઝ.
ખ રોજે મેલશર હિંગી જીસદમ કહુમી મે' યા જાલી આલીજ.

ગઝલે—મુમતાઝ.

યે માના દુસ્તદા તેરે નઝઝારા હો નહીં સકતા.
મગર હર તાલીમે દીદાર મુમા હો નહીં સકતા.
ધુપે કયા તુમ જો ઝીદ પર આહી જયે દેખને વાલે,
મહાં કયા લા મહાંપદ તુમસે પરદા હો નહીં સકતા.
ન આતે તુમ મુઝે દર પર યુઝા લેતે તો મીલ લેતે.
જો તુમ આહો તો સજ કુછ હો સકે કયા હો નહીં સકતા.
કીયાયા વાગેદા મીલનેકા ન આયે અમ તલક યે કયા
જરાસા આપસે ઇકરાર પુરા હો નહીં સકતા,
તેરી સુરતની દીલમે' દેખ લી અપનાજી ચહા,
યે અમ કેહનેકી ખાતે' હે કે મીલના હો નહીં સકતા.
કહાં મુમતાઝ તાકત હમમે' ઉલફતકે છુપાનેકી,
મગર જમ વોહ છુપાયે હમસે ચરયા હો નહીં સકતા.

ગઝલે—દાગ.

યે દીલ લગીમી કયામત-કી દીલ લગી હોગી,
ખુદાકે સામને જમ મેરી આપકી હોગી
વહાંબી તુજકો જલાઈમે તુમ જો કેહતે હો,
ખખર ન-થી મુઝે જન્નતમે' આગબી હોગી.
કલમ નહો કહી રોજે હિસામ અમ નાસેહ,
વહાંબી તેરી જ્યાં ચાર હાથકી હોગી.
દુઆયે વસલે ખુતાં સાંગવા હું કામખેમે,
ખુદાકે ઘરમે કીસી શમકી કયાં કમી હોગી.
નિગાહે શબ્દી કુછ દે જવાસ તલ શીકર,
તુમહારી આલાકી કીસમે ખરાખરી હોગી.
ખહેત જલાયેગા ફરેકે દાગ જામતમે,
ખગલમે ઉસકે વહાં કીદની પરી હોગી.

ગઝલે—અમીર.

યેહ જો સુરત કય તેની સુરતે જન કમ પહી,
પહી તકલા કમ પહી રંગ કમ સાયાં કમ પહી.

અપની હસતી કે સીવા ચેર કો સીજદા હયમંદી,
 મેઝહમે પીરે મુંગા મસરમે રીંદા હમ મંદી.
 ખીસતરા ટાટ કા દો પારચા કમમલ કી કુલાહ,
 તાજે ખુસર હય મંદી તખતે મુલેમાન હય મંદી,
 દુ બદાં મેં નહી અપ તેરે સીવા કોઈ અમાર.
 અપની તો ખુજે હય કહમીદ હય ધરદાં હય મંદી.

ગઝલે—સાદીક.

ચેહ દીલખદીલ હમે દીલ દીલે દીલદારકી કસમ,
 દીદા બદીદા દીદ હમે દીદારકી કસમ.
 દીલ લેતા લએ સો દેતા હએ જો દેતાહએ વોહ લે,
 ચેહ સવદા મુશ્વકા હએ તુ લે મારકી કસમ.
 અએશીખ ઝગોક શગો કમે આ લુટલે ખહાર,
 દુકાન દુસ્તવાઝ હએ મક્કારકી કસમ.
 શીશીસે લે સખરા પીચાલેસે બર પીક,
 મસ્તો ચેહ રોઝે ધદ હએ મએખ્વારકી કસમ.
 મએ નોશ ગર હો હોથએ બેહોશ ફર હએ હોશ,
 ચેહ હોશ જોશ, હોશ હએ હુશાયકી કસમ.
 સાદીક હું ખએર રીંદ ખરા ખાત મએ પરસ્ત
 હસ્તીમેં મસ્તી મસ્તલએ સરશારકી કસમ.

ગઝલે—બેદીલ.

રહે દુસ્તે દીલ આરાઝ, મોહિયોદીન જલ્લાની,
 કે એક આલમ હે શયદાઝ, મોહિયોદીન જલ્લાની.
 સીતારે સખ છુપે અપ તાઅબદ, ચમકેગા શમ્સ ઉનકા,
 હે તો મેહશર તબક્લાહ, મોહિયોદીન જલ્લાની.
 નહીં કુછ આનસે ધઝળે શરફ મજહો કરમ ઉનકો,
 ય હે મીરાસે આબાદ, મોહિયોદીન જલ્લાની.
 ન જાં રસમેં દી કરતે હો વોહ દુન્યામેં કયું આતે.
 જલ્લાને દીલકો આયે મોહિયોદીન જલ્લાની.
 દીખાઈ કીમીયાગરકો કે લે અક્સીરે આલમ દેખ,
 મીલા ખાકે કહે પાયે મોહિયોદીન જલ્લાની.
 ધલ્લાલી કીસતીયે બેદીલ તબક્લાસે નમા દીજો,
 ખ અનસાવે મદદાયે મોહિયોદીન જલ્લાની.

ગઝલે—અણખ.

રહાએકી નઝર દોઝબેગી નીકલો ન યું ધરસે
 સંભાલો અપના અનાચલ તુમ દુપટા ઓડલો સરસે
 લગાયા દીદઓ દાનીસ્તા દીલ ઉસ કીના પરવરસે,
 શીકામત રંજકી હમ કર નહીં સકતે મુકદરસે.
 જો સચ પુછો તો યે હે કદર અફઝાઇ મોહખતકી.
 હસીનાને જહાં આરાસ્તા હોતે હેં ઝેવરસે.
 કીસીકો દુંડતે શીરતે હેં હમ મમદાને મેહશ્વરમ,
 કીસીકો ઇશ્તીયાકે દીદ લાયા હે હમેં ધરસે.
 મઝા જમ થા સવાલે વરલ પર ઇકરાર કર લેતે,
 અણખ એજ ટીક ટીકી બાધે હુયે બચકે હેં શશ્વરસે.

ગઝલે—કયેસ.

રસુલે હાશીમીકી મદહેખાની મુજકો બાઇ હે,
 દીલોં જામેં યેહી સફલે અલા ઉલશત સમાઇ હે.
 હદાવત આતીહે જયસી હમેં નામે મોહ'મદમેં.
 નહીં ઉસકે મુકાબીલ કોઇ આલમમેં મીઠાઇ હે.
 મઝે નાઅલેન ગો જય અર્શ પર વોહ શાહીદે દાવર
 કહા હકને કે અય અહમદ તેરે કુર'આન પુદાઇ હે.
 નહીં ઝહીરથા આલમમેં જો વોહ સાયયે હુમા ઉતકા.
 પુદાહી જાનતા હે ઉસકો યે સીરરે ઇલાહી હે.
 નસીમે સહરને મુઝલ સુનાયા વસ્લે અહમદકા,
 જહ તાલેઅ કે મુદતમેં મેરી હીયકી થમાઇ હે.
 રસુલુલાહ જબકે કયેસ તુજકો શાદ કરતે હેં.
 મીસલે ગમજદાં શીર કીસ લીયે સુરત બનાઇ હે.

ગઝલે—જલાલી.

રસુલુલાહ કે રાજે પે જો મેહમાન હોતેહોં
 તસદ દુકે ઉનપે હુરે ઓર મલકે કુરમાન હોતેહોં.
 નઝર આતીહે રૂયા મેં નયુવત કી જીયા અનકો,
 વેહગાને અમબીયાઇ દેખકર હેમરાન હોતેહો.
 વો લે લેતેહોં મ લેહી પુદાસે શુલશને જાનત,
 અઝસ સે જોકે મોમીન સાહેમે ઇમાન હોતેહોં.
 શમે મેઅરાજ વાયે અર શીકુ મેં દોરો શુલ બરપા,
 અહદકે આજ એહમદ બરસ પર મેહમાન હોતેહો.

હાથે તસદુક ઉભા થઈનેચાહે રીસાતપર
 હમી કયા એક નીરાલે આપ પર કુર્યાન હોતેહે.
 હમેમા હુમકર અખરે કરમ જોશે કરીમીપર,
 મુનેહ આરોધે રહેમત કે સરો સામાન હોતેહે.
 હમે બસનેદે અપ સાકે આદમ અપતીતુ બસ્તીમે,
 કે હસ્તી છોડકર હમ બે સરો સામાન હોતેહે,
 મમે આલે નખીમે જનકે દીલ રોતેહે ઝોર આખે,
 જલાલી ઉતકેન.લુસે બપા પુશાન હોતે હે.

ગઝલે-તજમ્મુલ.

રહતા હે ખાઅમેલી શોકે લીકાયે ખજ,
 ચોક ઉકતા હું ચે કેહકર દેખો વોહ આયે ખાજ
 હર રંજમે મેહનમે તકલીફમે અલમમે,
 હે ઝોર કોત અપના હામી સીવાયે ખાજ.
 મકસુદકે ગોહરસે બરદે ગદાકા દામન,
 આજાયે જોશપર જગ બહરે અતાયે ખાજ.
 હુરોંકા તીર ઉલરતમે કયા જુગરપે ખાઈ,
 ખીસમીલ બનાયુકી હે કેગે અદાયે ખાજ.
 દીલતસે ફકકી દયા દીલકો ગતી કીયા હે,
 કુર્યાન જાઉં તેરે ચશમે અતાયે ખાજ,
 મુમકીન નહીં હે હકમે હો આંખ અમ તજમ્મુલ,
 જખતક ન માઅરેશતકા સાગર પીલાયે ખાજ.

ગઝલે અકબર-કંવાલી.

રોતી હે શખનમ કે નયરંગે જહાં કુછબી નહીં
 ચીંખતી હેં બુલબુલે મુન્નકા નીશા કુછબી નહીં
 કોસ રહલતકી સદાહે કાફલે વાલો અલો
 એક દો દમ હે કયામે કારવાં કુછબી નહીં
 હો મયા માલુમ કુલો મન અલય હા શનસે
 ગયર જાતે હકકે બુલઝાર જહાં કુછબી નહીં
 ગીર મએ બએ મુલીરતાં, ઉડ ગઈ બુલશનકી બુ
 રમે મુલ કુછબી નહીં બુલબુલકી જાં કુછબી નહીં
 જોડે સારે તોફ ડાલે બાદ કર બંદે કશમ
 મોરકી ખમલીમે ચીત હે પેકલવાં કુછબી નહીં
 હો મએ કુછબ કમીકે મુંહસે ખાખાકર શીકજત

ફાળે દારા લક્ષ્મી નવશેરમાં કુછમી નહીં
 જનકે મેહલોમે હઝારો રંગકે શત્રુસથે
 જાંડ ઉનકી કબજ પર હેં ઝોર નીચા કુછમી નહીં
 ચાર દીનકી આંદની હવ શીર અધિરી રાત હવ
 ચેહ તેરા હુસ્નો અખાખ અમ નવ જ્યાં કુછમી નહીં
 જનકી નોખતકી સાદસે શુન્નતે યે આસમાં
 મકબરોં મેં બંદ હેં, વોહ હુને હાં કુછમી નહીં
 સયર હાઝીર ક્યું હો દરબારે રસુલલાહ મેં
 બલદ યસરખકો ચલો અકબર યહાં કુછમી નહીં

ગઝલે-અકબર.

રૂપે પુર નુરસે ઝુલફોંકો દટાલે સાકી,
 આંદકો કાલી ઘટાઓસે બચાલે સાકી.
 આમે ઝમઝમ તો પીલાયા હે ઈનાયતસે મુઝે,
 દેદો કૌસરકેમી દો ચાર પ્યાલે સાકી.
 કીસ કદર નશ્કારે ગદ્ગદતમેં હુવાહું મહોશ,
 અખ ગીરા મેં યે ચલા બહરે ખુદા લેસાકી,
 રૂપે પુર નુરસે કાકુલકો ન ઝટકાના ચા,
 પડ ગયે ચૌધવીંકે આંધપે હાલે સાકી,
 સુપે રૂખ કેહતી હેં ઝુક ઝુકકે ઘટાયેં કાલી.
 હું બલાયેં તેરી અમ ગેમ્મ ઓ વાલે સાકી.
 હામીદો અહમદો મોહમુદો મોહમદ કાસીમ
 પ્યારે પ્યારે હેં તેરે નામ નીરાલે સાકી.
 અપને અકબર કોબી એક જામે મોહબ્બત દેના
 અમ નયે સાગરોંકે બાંટને વાલે સાકી.

ગઝલે-ખેદમ.

લખલાકો તુને ઐયાર મુબનુ બનાકે મારા,
 કયસે શકીસ્તા દીલકો દરદર શીરકે મારા.
 દારા હવ પથ્થરોંમે સર કોહકન કા કીમને,
 ખનસુરસે અનલહક કીમને કહા કે મારા.
 એ ચાર તેરી ક્યા નેરગીયાં બચાં હોં,
 ખુત બનકે આપ હમકો કાદર બનાકે મારા,
 ખરખન ગદ્ગદ બલાસે એ દીલ નહીં અમ ઉતકા.
 કર શુકર ઉસને અપના બના બનાકે મારા.

સખભર રખા ખીચાલે મેઘમેં હસને બેઢમ,
આર સુખદ હમકો રખસે પરદા કહીકે મારા.

ગઝલે—સરદાર.

સગાયા મેંને જો તુમસે દીલકો તુમ્હારે દીલપર નીહાં નહોગા.
હાલે સદમેં હેં જીતને મેંને જહાંમેં કીસપર અપાં નહોગા.
હે ખોફ મુજકો અકેલે ધરકા કે હોગા વહાંપર ગુનરા કયુંકર,
મદદકો મેરી જો લુફે મજદાં નદીમેં હમદમ વહાં નહોગા.
સગાયા ગુલસે જો દીલકો તુને સમજલે દીલસેં તુ અપને જુલજુલ,
હેં ચંદ્રોજા બહારકે દીન ચે ગુલતો રોજો ખીજાં નહોગા.
બહોત કીતામેં પડહી હેં તુમને ચે માના હમને અય શેખસાહેબ,
છુપાઓ હમસે ન હાલે દીલકો નીહાં ચે ધરક ખુલાં નહોગા.
હે કોન સરદાર તુઝકો દેહસત શરી હોમે તોરે રસુલે દાવર,
જો જલજલસે ધરોજો મેદશર જમીં નહોગી જમીં નહોગા.

ગઝલે—નશીમ.

લડકપનમેંય ઝીલ્હય જાંની તુમ્હારી, અબી દેખતે હંય

જવાની તુમ્હારી,

હદામેંને ઠેરતો બોલેયે હંસકર, કબજ શીર સુનીએ

કહાંની તુમ્હારી.

મકરર બહા આંને વાલી હય કોઈ, નહિ એ સખમ

મેહેરખાની તુમ્હારી.

નશીમ અબતો ગમરા ગયા દીલ હમ, યુને કોન શીર

કહાંની હમારી.

(જુલજુલે બંગાલી)—ગઝલ.

લા મકાંપર ધર બતાયા યાદને, દર બદર હમકો શીરાયા ચારને,
ખુખ થી કીસમત કલામુલ્લાહકી, તુર પર જલજ દીખાયા ચારને.
કરકે હમકો મોમીનો ઇમાનદાર, રાહ જન્નતકી દીખાયા ચારને,
ઓજ પર કીસમત હમારી આગમ, દીને હક હમકો બતાયા ચારને.
વરદ કીસ મોહસે બપાં હસકાં કરે, હમકો દોબખસે બતાયા ચારને,

ગઝલે—મુમતાઝ.

તોરે અનેકી પીયા જખસે હય ધુન મોરા કીન્દમેં જીવ લગાહી નહી,
ઇસી સોચ ખીચારા ને માર લીચો મોરા દુખકી ખમરયા ઝરાખી નહી.
પડા બેઠા મોરા મંજવરા મેં આ અય ડુમત હય તુહી પારલગા,
મોરી નેહયા કા પેનનહાર પીયા કોઈ જગમેં ચહારે સીવાહ નહીં.
મોરા કીન્દસે જીવ કમાટ ભયો મોરે દુખકા ન કુચ ખજ બાટ ભયો,

તોરે દરસ ખીતા મોહે અન પડે કોઈ હીન્દમેં એસી દયાહી નહી.
 ચેહલી બાગમી કીસતી હમ સીયામ ખીયાજસે જીવ દીયા વહી રહ ગયા,
 તોરા દાસ હું બચસા બલા હું જુસા ચે મય કાહે કહું કે કયા હી નહી.
 તોરી કીરપા હુમ હમ જગમેં પીયા સુખતાઝ પે બી અન કરેદા દયા,
 મુઝે ચતસે ખીસારના રેન દીના તોરી પઠયાં પડત હું રયાહી નહી.

મઝલે—અનવર.

સરક અમ જુશ દીદાર રખે અનવર તો હોનેદે,
 હમેંબી આબ મેહવે દુસ્તે પયગમ્મર હોનેદે.
 ટેહેર ચલતાં હું યાગે ખુશમેં જલદીહે કમ રીદવાં,
 નિશા ચડને તો દે મસ્તે મયે કાસર તો હોનેદે.
 દીખા દુગા પુજે અયદિલ મઝારે સઝપદે આલમ,
 મુઝે ઇસ સર ઝમીને હિન્દસે ખાદર તો હોનેદે.
 તમાશા હોગા શમે હીજરમે સુખે કિયામતકા,
 મેરે નાશેસે અમ ઝાહીદ યપા મહશરતો હોનેદે.
 ચે બે હોશીબી અનવર કમ ન હોગી હોશીયારીસે,
 ઝરા દીદારે ચશમે સાદીએ કાસર તો હોનેદે.

કબાલી—ચે—આસિદ્.

સતાવો હમકો ન તુમપર નિસાર હમબી હંચ
 નિમાહે લુતફે ઉમ્મીદવાર હમેબી હંચ
 જો દિલકે ઝખમેં કો દિખલાયા ખુલખુલે નાશાદ
 તો શુલ્ક ચેહ કેહતે હંચ સીના ફિગાર હમબી હંચ
 બજે ખોસા લીએ દિલ-ન દેગે ચાદ રહે
 તુમ ચાલ ખાઝ સહી-હોશીયાર હમબી હંચ
 હમ ઉમસે દખકે મીલેજે કબી ન અમ આસિદ્
 વાહ ચાહે દુસ્ત સહી શેહરચારહ મબી હંચ

મઝલે—ચક્રચુન.

સદકેમે તોરે ખુલકે હર તરિ તાર કે
 દસતારે ગુમે અનાર કપા ખુતી દારકે
 ખુલખુલને વકતો કેદકે રો રો કે ઇક કહા
 સઝપદ વસ્તો મેરે પરવરદેગારકે
 ખેચોએ તો સહી પર ઇતનાબી કીજોએ
 દીખોએ હાતોહાલ કીસી નો ખહારકે
 સીયા તું ચલ સોમતી બગમનખલ કનાર હું
 હમ જોને હરિ દુર કંઈ આરપાસ

એ વતન હમે હમારા તુમ પુછો તે હો કયા
 હમ રહનેવાલે હુમે ઉત્તી ખામે બહારકે
 મહેમુન તું શાદ રહીયો જમના કરેમા કયા
 હમ હુવે ગોલા કસ શહે દુલદુલ સવારકે.

ગઝલે-મુદ્દી.

સરાખા તુરે યજ્ઞાની મોહયોદીન જલ્લાની,
 મુજરસીમ ફયજે રજ્ઞાની મોહયોદીન જલ્લાની.
 જહાંમે ઓરમી મુજરે હે લાખો અવલીય પેડીન,
 નહીં કોઇ તેરા હમ સાની મોહયોદીન જલ્લાની.
 ઝુફરે ખીરકે આદત આપસે કયુ કર નહો હરદમ,
 કરામતમેં હો લાસાની મોહયોદીન જલ્લાની.
 બટકતે નજ્મે મેરી મુશકીલે આશ્વાન એક દમમેં,
 કરેગે ગાસે સુખહાની મોહયોદીન જલ્લાની.
 યેહી હે આરઝુ દીલમેં કે હોઝે દમ બદમ મુજદા.
 તુમહારા ફયજે રહાની મોહયોદીન જલ્લાની,
 છુડાદો શીકે દુન્યાસે મીનાદો હક તઆલાસે,
 મેરે પ્યારે મેરે હામી મોહયોદીન જલ્લાની.
 ઝુલેખાંકી તરેહ ચયદા નહેં હમપર લુફ દરમાઓ,
 અય મેરે માહે કીનઆની મોહયોદીન જલ્લાની.
 જહે કીસમત જહે ઇજ્જત અજન્નસે હો ગયા મુદ્દી.
 સગે મહબુબે સુખહાની મોહયોદીન જલ્લાની,

ગઝલે-મીરાશાહ.

સદા દીલમેં તસવુર હે અલાઉદીન સાખીરકા,
 લઝીફા નામ બેહતર હે અલાઉદીન સાખીરકા.
 કલામે હુસેન તુરાની જમાલે જલવા રહમાની,
 મીસાલે માહે અનવર હે અલાઉદીન સાખીરકા.
 શરીકે અબ્દો આખીર રહીહે ઝાહીર ખાતીન,
 સહારા રોજે મેહશર હે અલાઉદીન સાખીરકા.
 જસે ખાહીશ હો ફરબે વાસીલે હક જતે મે અલ્લાહી
 ચલા જવે પુલા દરહે અલાઉદીન સાખીરકા.
 મરીઝે નાવતાં હું મુનિસો હમદમ નહીં કોઇ,
 હો આલમમેં વોહી ધર હે અલાઉદીન સાખીરકા.
 સગે દરખારે આજઝ હું બહેવ રશુર મીરાશાહ,
 સદા સાહીતે જલધર હે અલાઉદીન સાખીરકા.

ગઝલ-૫લીલી.

સલામત દસતે વહાવત કરા કરે હમ નહે પુલકનમે.
 વોલી ખુશ નારે ગી દમનમે નિ કીયા હે દામનમે.
 ખુતો તુમ શમએ ચીલીલી નહે કયા કાયેદા ઉસસે,
 તુમકારે સાય નાયે મેરે દુશમન ખાઝમે દુશમનમે.
 સોના કસકે કે રો ચાર એરની મુશતાફ હોનયે,
 નતીજ કયા હે ઉસકા તુમ ને આ પોટેહો ચીલીલીનમે.
 ઉઢાસી બેકસી સપકો મહી સર ફેરના અપના,
 લગે હે લાલ કયા અયસે હમારે ભાગે બુદ્દનમે.
 પીરાતે હો ને તુમ જુનારમે તસખીલે દાને,
 જલીલ અઝા હે રીશતા નેડદો ખીરહમનમે.

ગઝલ-કલયર.

સય્યદ મીરાં વલી દાતાર સોને ચાંદીકી જલીલાલે
 તેરી સુરત કે બાલી નૈયન પ્રેમરસ મતવાલી
 ખુશ્દે કાલી કાલી પીમારી દીખલા આંદસે મુખડેવાલે
 સય્યદ મીરાં વલી દાતાર સોને ચાંદીકી જલીલાલે
 તેરા અમજદ માહે મુનુવર તેરા કુવા હે ચશ્મ એ કાશર
 નજરે તુખા તેરા મીશવાક જીતકે શૈજ જહાંમે નીરાલે
 સય્યદ મીરાં વલી દાતાર સોને ચાંદીકી જલીલાલે
 છોળી મસજીર મનકા માયા રેહમત લાજ્યો બોબન હારા
 અખતો જપુ હું નામ તેહારા મવલા ઇસીમે હમકા નીબા લે
 સય્યદ મીરાં વલી દાતાર સોને ચાંદીકી જલીલાલે
 જીસે પીત કા હે એકરાર દીલકા પુરા કરો છકરાર
 અમ બેઠે હે તેને ધરત્યાર અખ માહે બેઠે ચીરખત ડામે,
 સય્યદ મીરાં વલી દાતાર સોને ચાંદીકી જલીલાલે,
 કલીયર અજેજ આયા દરપર રો રો કહે વો સાહબ સરવર
 મેરી ખુદીકો મુજસે મીટાદે મીરાં દાતા બોલે બોલે
 તેરે દરપે ને કાઠ આયા-બેઠા તુને પાર લખાયા
 ઉસકી મુરાદ તુ ખર લાયા-મેરે મીરાં બોલે બોલે
 સય્યદ મીરાં વલી દાતાર સોને ચાંદીકી જલીલાલે

શબ્દર

અખતક તેરી જુદાઈ કે સદમે ઉઠાયે દીલ,
 હરરોઝે સીતમકી કહાં તાખ દીખલા એ હમ.

શ્રીકૃષ્ણ-કૃષ્ણમ.

સરકો તનમે જુલો કરે કોઈ મતના મેરા કહા કરે કોઈ
 દિલ નિધાવર કીયા કરે કોઈ નહીં જાકો શીદા કરે કોઈ
 જમવમે માર દેખતા હય તે તથમે હરખીકા વા કરે કોઈ
 જમ મજા હયકે દાસ્તાને મમ મય સુતાકે સુતા કરે કોઈ
 એક દમ કા નહીં બરોસા હય રેહકે દુમા મય કયા કરે કોઈ
 મેહી કીસમત મય અપતી લીખ્યુ હય હસ સહે એર જશ કરે કોઈ
 રાહે ઉલકત મય અય કહીમ હમ મયાત કરેકે ઘરા કરે કોઈ
 રાએર { કપી કહિં હમદા કહીં નકાળ કહીં
 લુટાકે આય હો કયા દોલતે શ્યામ કહીં

ગજમે—દામ.

સખ બાની તો મોહખમમે બહોત મુશ્કીલ હે,
 મોતબી તો નહીં છસકો ચે વેહ કાશીર દીલ હે.
 હીજર હે આજમે જમ જમમે ખલાયે દીલ હે,
 આઠમીકે લીયે હર તિરહે ગરજ મુશ્કીલ હે.
 હમને જે રાજ કે ખીલવતમે કહા આ ઉસસે,
 આજ કદશા વોહ રકીઓસે સેરે મેહશીલ હે.
 હશરકે દીન તો મીલોગે ચે કીયા મેને સવાલ,
 શાયકર દેરમે જાલીમને કહા મુશ્કીલ હે.
 જમા હે જીસ કદર આપુશતા ખુદા ખયેર કરે,
 ઉસકી હર હર શીકને જુદ્દમે એક એક દીલ હે.
 હમકો કિસમતને દીયા દાગે તમના અય દાગ,
 વોહી મીલતા હે જીસ ધનઆમકે ન્હે કાખીલ હે.

ગજમે—શીદા.

સદજમી અલ્લાહ કયાંહે હરશીજ, અજમેરકી,
 શીર દેખા મુજકો બહારે ખુશતુમાં અજમેરકી.
 રાજ કરતા હું ખુદાસે ઇલતીજ અજમેરકી,
 માંગતા હું સાહે તયગાસે દુઆ અજમેરકી.
 આવીહે શીકે કીયારતતે મહાં ખલકે ખુદા,
 ખડમખ તો શીર કયા તુઝસે શહાં અજમેરકી.
 જાનીસારે ખુવાજ સાહેબ હોમયા હું અય શીદા,
 જમગી કયું કર સેરે દીલસે વીલા અજમેરકી.

ગઝલ-જાલીક.

સખીરે મએ પીતમકો કયુંકર મનાઈ,
 ચેહ આતહએ હમે કે જોમન કહાઈ.
 છુપાકર સનમ સુઝહો એએસાહી દેખે,
 તો લાખો બખુત અપને મુંદપર લગાઈ,
 મનાજી પીયાકો મએ કીસ કીસ તરેહુ અમ,
 ચેહ દેઈ હમર જાં મએ કીસકો સુનાઈ.
 પીત પીત કહે સરકે બાલોકે અપને,
 ઉદાસન કહાઈ જટાં મએ બનાઈ.
 રીફે મએ નહર હો ગમે ડાલ ધંટા,
 જહિ અએહું દીવડી મય ધુની જગાઈ.
 નહી કાન કુંજ ખએર જાલીકકો ઉસ ખીન,
 કે લે નામ અતમ દીલકો અપને રીજહાઈ.

ગઝલ-જમાલી.

સામેર તુમહારા નકશા આંખોમે છા રહા હે,
 સામેર તુમહારા જલવા દીવડો હુમા રહા હે,
 કલીયંદી બાદશાહી સામેરકો દી ખુદાને,
 સામેરકે દરપે બંદા ધુની રમા રહા હે,
 દુન્યાકો મીટ ગયા ગમ ઉઠતા કદમ હે હરદમ,
 સામેરકો શોક અમસા દીલમે સમા રહા હે,
 આઝતમે નઝરમે જનો દીસો હમરમે,
 શાને ખુદાકે સામેર જલવે દીખા રહા હે,
 હે લખપે નામે સામેર દીલમે મુકામે સામેર,
 સામેરકે દરમ રસતા વાળેદ બતા રહા હે.
 ઉશશાકકો ખુલાકર ઉલરત બતા જતાકર,
 મયદાને ફુકી સામેર બસતી બતા રહા હે,
 બીસતરસે અપને ઉઠકર ચલ તુ અસુયે કલીયર,
 સામેર તુએ જમાલી દરપર ખુલા રહા હે.

ગઝલ-કલીમ-કબાલી.

સાહીને મસતે જમે હકીકત પીલાનાં દીયા,
 આંખે મીલાકે મુજકો ખુદાસે મીલા દીયા.
 અમ જાન જએ જા મેરે સરપર આમ સુખીમત,
 ઉશકતકી રાહમે કદમ આજે બડા દીયા.

મોઝે નીહાને ઇશકકા કયા પુછતે હો હાલ,
 દીલકો કીયા કયામ જીમરકો બલા દીયા.
 મય હું ન તુ હે ઓર ઝમી હે ન આસમાં,
 સમ એક હે જો નકશે દુધકો મીટા દીયા.
 અપનાં દમાગ કયું ન હો અરશે અઝીમ પર,
 સર ખવાબએ ખુરુગ કે દર પર ઝુકા દીયા.
 દેખા બલા કયાને મોહખતકા ઇઝતરામ,
 એક આહ કી તો અરશે ખરી કો હીલા દીયા.

હઝરતકા રવઝા દેખ મદીનેકા જા કલીમ,
 હમને તુજેહ બેહીશત કા રસતા બતા દીયા.

શબ્દોર } વોહ શહનશાહ મંચ દુરવેશ સુવાસે બોસા,
 ઉસે દેખો મુજેહ દેખો ચે તમનના દેખો.

ગઝલ—અખતર કંવાલી.

સાગીરકીહવસ મુરશીદે મયખાનાં નહીં હે,
 ચીલલુહીસે પીલેમે જો પયખાનાં નહીં હે,
 અછછા ન સહી ગર મઝો મયખાનાં નહીં હે,
 સાકી ચે તેરી નરગીસે મસતાના નહીં હે.
 ઇશકકા જામ લોટતે દેખા તો વો બોસે,
 ચે જલવગહે નાંઝ હે મયખાનાં નહીં હે.
 ઇસ સોખતા કીસમતકો લયે આગ મલાહી
 જો શમઅરૂખે ચારકા પરવાના નહીં હે,
 સર હકને દીયાહે કે રહે ઇશકકા સવદા
 દીવાનાં ઉસે કહીયે જો દીવાના નહીં હે
 મુમકીન વહીં ગરલતહો તેરી યાદસે લયલા
 મજનુ તેરા હુશીઆર હે દીવાના નહીં હે,
 સુનતેહો અગર તુમતો જીમર ચામકે બેયકા,
 દરદે દીસે અખતર હે ચે અરસાનાં નહીં હે.

શબ્દોર } નહીંયે જો કલ મુહુ લમાને કે કાખીલ,
 હુવે આબ બાતો બનાને કે-કાખીલ.

(બદનકી-રેલવે-મેહરેફરખશાં)—ગઝલ.

સુનો તુમ મઝોરસે ચારો ચેહી હમને ખિયારી હે,
 હે જવસે રેલકા ઇજન ચેહી હાલત હમારી હે.
 હવાઓ આખ માટી આમકા પુતલા હે આમદકા,
 પુલકે હુમસે ઉસકે બદનમે હે ઉતારી હે.

ચલે ઇજન સડક પર લોહેની ચે એકઠક દોડે,
 લવાઈ ઇસકી ખાતીરસે ચે સખ બાગો બહારી હે.
 મુસાશીર હું અદમકે સખ વહાં એક રોજ નેહમે,
 ફરીસ્તા મોતકા આયા તો શીર કયા ઇતેઝારી હે.
 કરો જગ્યા ધ્યાન ચલનેકો ધુવા દીલસે નીકલતા હે,
 હે નીકલી આહકી સીટી નીલાયત એકસારી હે,
 ચલો જલદી બજી ઘંટી ટીકીટ લેનાહે બાબુસે,
 અગર કુછ માલ રખતેહો તો કયા ઉમદા સવારી હે,
 ચલે મો હાથ ખાલી બે ટીકીટ બચડે હો ગાડીમે,
 ખમર દે તાર બરકી હર જગેપર ફગારી હે.
 મુઝે હે ખાદ ઉસ પુલકા ક જો હે પુરતે દેખખ પર,
 ચલેજે દોડકે ક્યુઝર ગુનાહકા બોજ બારી હે.

ગઝલે-કુમરી-રાગ દેશ.

સુનો તુમ ચાર પરદેશી, બચન ક્યસે નીભાવોજે હો, બચન-ટેક.
 નદીઆં જોરસે બેહતી કૈયાં સુબ ના પડતી,
 પોકાઈ અપની હીમ્મતકું લગાદે પાર મેરી નઈઆં-સુનો.
 બાલપણુ બેલમે ખોયા, નુવાની નીંદ બર સોયા.
 ખુદાયા દેખકે રાયા, નખીજી આસરા તેરા-સુનો.

ગઝલે-મુસ્તાઝાદે-હુસેન.

મોતા હય ગલે ધગકે જો વો ચાર પલંગપર, કયા નાજો અદાસે,
 ખતી હય લપટ કુલંકી મેહકાર પલંગપર, ઉસ બદે ક્યાસે.
 હે મુર્ખ જો પોશાક તો ઇસ ગોર બદનપર, સજતી હે સજવટ,
 રખતા હય અજગ તરહે કર ગુલઝા પલંગ પર, આંચલકી છવાસે.
 માડી મેં તેરે સદકે ઝરા જમકો બરદે, જો શોક સિવા હો,
 જો સાથ રહું ચારકે શરશાર પલંગ બર, સર મસ્ત નયેસે,
 હે આરઝુ દિલકી જો વોહ આગોશ મેં આવે, ખવાદિશ હેય મેરી મેહ,
 મો જાવે તો જાડ મેં બલહાર પલંગપર, મિનત હે ખુદાસે,
 રંગીની તેરે શબ્દકી સુન સુનકે હર્સી અખ, મુસ્તાઝાદે હુવા દિલ,
 તુ ખુશ રહે ઓર પાસ હો દીલદાર પલંગપર, હર રોઝ રાસે.

ગઝલે-હુસેની.

શરમીન દેહ કમર કુએ તેરી તસવીરકે આગે,
 સખખુલ હુએ ખીજલ ગુલકી જાજરકે આગે.
 આશકકાં તો કુછ બચ નહીં માથુકે આગે,
 રાંજે કા તો કુછનચ નચલા હીરકે આગે.

બોલવાકે હમેનેગે નીગેહસે હુવે કીયા કતલ,
જનાહી નાથા કાફરે બે પીરકે આગે,
ધશ દરદ કી દાશ નહિ ખીન સગર હુસેની,
તદખીર તો ચલતી નહીં તકદીરકે આગે.

ગઝલે—યુસુફ.

શરાપે શોકકા સાકી મુઝે એક જાગ બરકરદે
રહું દરખાં તેરે દરકા કરમ ઇતના અગર કરદે
મુઝે દરપર ખુલાકર તુ દવા અચસી તખીયાદે,
કે જીસસે ચારકો દેખું મેં વોહ દીલકી નઝર કરદે,
શરીઅત ઓર તદીકતબી હકીકત હો અયાં મુઝપર.
ખુદાયા માઅરેફત કીબી મેરે દીલકી નઝર કરદે.
હમેશા મેં રહું રાઝી રઝામેં તેરી અચ ખાલીક,
તુ અચ સદકા હખીમ અપનેદા અતા મુઝકો સગર કરદે.
મેરી હરદમ દુઆ તુઝસે ચેહી હેગી મેરે મવલા,
કહીં શેહરે રમુ-લુલ્લા હમેં મેરા યુઝર કરદે.
મદીને જાહ મેં ઉડકર અબી પલ બરમેં અચ દરીયા,
ખુદા ગર અપની રહમતસે મેરે ખાઝમેં પર કરદે.
તમન્ના રોઝે શામ અપની ખુદાસે હે ચેહી યુસુફ,
ઘલાહી અપની રહમતસે તુ યસરઅમેં યુઝર કરદે.

ગઝલે—યુસુફ.

શરાપે ઇશકકો પીકર મઝા કુછ ઓરહી દેખા,
કે હોકર હિનસે હમ-ખિસતર મઝા કુછ ઓરહી દેખા.
મોહબ્બતમેં મઝા કયા હે કોઇ પુછે તો કેહદુંગા,
હે ઇશકે ચારમેં આકર મઝા કુછ ઓરહી દેખા.
ખ-કુચે ચાર જગ પહોંચે ગમે દીલ મીટગયા વસ્લાહ,
ગમે હમ હિનકે જગ દરપર મઝા કુછ ઓરહી દેખા.
નહીં શક ઇસમેં હે વસ્લાહ તુમ ઇસે ચારો ચર્કોલાઓ,
હે અબ્વલ મરનેસે મરકર મઝા કુછ ઓરહી દેખા.
ન હરગીઝ, હમસે તુમ પુછો સનાયે ઇશક અચ યુસુફ,
મુસીબત ઇશકમેં બરકર મઝા કુછ ઓરહી દેખા,

ગઝલે—સુલતાન.

શાને નખી તુમહી હો જાને અલી તુમેહી હો,
અબમેર વાલે ખાન હીદલ વશી તુમહી હો.
ચોતે હે જીસકે દરપર સાઇલ તમામ મક્સદ,

અમરો કરીમ નામી અયસે સખી તુમહી હો.
 ઈસલામહી હીમાયત લારેમ કીહે તુમને,
 બેશક મોહને દીને પયગંબરી તુમહી હો.
 પીગને ચીશ્ત જીસપર કરતેહેં ફક્ક હરમદ,
 વોહ દુસરા નહીં હે વોહ એકહી તુમહી હો.
 હાજત તલમ તુમહીસે હોતેહેં અહલે મકસદ,
 મુશ્લીસકો અપને દરપર કરને મની તુમહી હો.
 મુલતાનકી તરેહસે મદદાહ હે જમાના,
 અયસે ગરીબ પરવર નામી વલી તુમહી હો.

ગઝલે-કાલોન.

શીક્સતે દીલ તોરે કુચેમેં આન બેડે હંચ
 ફનાકી કીસ્તીમેં લામો હજર બેડે હંચ.
 ખુદાકે વાસ્તે મુરત દીખા દે ઓ જલીમ.
 લમો પેદમહે તોરે ઇન્તેજર બેડે હં,
 કબી ન આનકે પુંછા કે ચાર કયસે હો.
 હજર દરદ કલેજે દમાયે બેડે હંચ,
 ખુદાકે વાસ્તે પરદેસે તું નીકલ બાહર,
 બહોત દીનોસે તોરે ઇન્તેજર બેડે હંચ.
 શીરરાકે ચારમેં કશની રંગામહે કાલોન,
 તોરે મજરપે ધુની રમાયે બેડેહે,

શબ્દોર { તુમહારે દ્રેઝે નયુસીફ, કુરબાનહો મેરા ઇમાન,
 તુમહારી જામ મીઝી નજર મેરી પારસાધહે,

ગઝલે-મુમતાજ.

શી-ફઝે રોજે જગ્યાં જયસી હે શાહરત તેરી,
 કયસી ઇતરાફ હુષ ફીરતી હે હમ્મત તેરી.
 રેહને દેના મુઝે દામનકે તલે રોજે જગ્યા,
 જીસ્તગુ મેરી હયરાન નહો રહમત તેરી,
 મેં તો કયા રોતા ગુનાહ હોનેહેં મુઝસે નાદમ,
 માફ આજતી હે જીસ વકત સદાજત તેરી,
 રશક કયા આતા મુઝે દેખકે તોહારે ગિલાલ,
 મુઝકે હોજતી અદા કુજબી જો ખીદમત તેરી.
 લા-મકસે દીલે ઉશ્શાક નહીં કુછ પહોંચા,
 વહાં ખુદા રેહતા હે ઓર મહા હે મુકતત તેરી.
 તું હુયા ઓર મદ-હતે મદયુમે ખુદા અમ મુમતાજ.
 ઓટા મોહ ઓર બડી ખાત મેં દુરઆત તેરી.

જાસ ઉપયોગી નવીન નોવેલો

કઠાર કચ્છી કે ઉછળતું મુહું ભા. ૧ લો ૨-૮-૦

સુધારાનો સાર કે કીસ્મતનો પ્રહાર. ભા. ૨ જો. ૩-૮-૦

ભાગ્યનો પારસ પાકું કપડાનું પુકું છતાં ૧-૮-૦

કિસ્મત માત્ર ૨-૦-૦

ધી ન્યુ ફેનોગ્રાફ ગાયન સંગ્રહ ભા. ૧ થી ૮ ૩-૮-૦

ચપળા અથવા ચોર્યાસીનું ચક્ર. ૨-૮-૦

હનુમાનની મુર્તિ. ૨-૦-૦

ખુની બેગમ. ૨-૦-૦

હરીયાની ડાકણ. ૨-૦-૦

ધી ઈંગ્લીશ ટીચર ૧-૮-૦

ગઝલ કવાલીયોંકે શાખીનોકે લીયે ઉર્દુ જખાનમે

દીલખુશ કિતાબો.

ગઝલે મેહશીલ ઉર્દુ પરસ્તાને કવાલી. ૧-૦-૦

મહેશીલે મંજીલ ઉર્દુ ગોહરે કવાલી. ૦-૧૨-૦

અમનમે પુર ખહાર ઉર્દુ કવાલીએ ગુલઝાર. ૦-૪-૦

ગઝલે ખહાર ઉર્દુ ગુલશને કવાલી. ૦-૪-૦

પરસ્તાને મુખલ ઉર્દુ ખહારે ગુલખુલ. ૦-૪-૦

ગઝલે દીલારામ ઉર્દુ દીલખુશ કવાલી. ૦-૪-૦

ગોહરે ઇસ્ક ઉર્દુ ગુલખુલે કવાલી. ૦-૪-૦

ચપળા અથવા ચોર્યાસીનું ચક્ર

એક અમરકારિક હિન્દુ સંસારી વારતા.

જો ઉત્તમ સ્ત્રી ચરિત્ર વાંચવું હોય તો આ વારતા વાંચો

જો નીતિની નિશાની જોવી હોય	તો વાર વાંચો
જો સતીના સુલક્ષ્ણ સમજવાં હોય	
જો સંસારી શોભા સાંભળવી હોય	
જો સત્યાગ્રહ શોભાવો હોય	

શા માટે
આ
વારતા
વાંચશો ?

મળવાનું ઠેકાણું,

બુકસેલર લલ્લુભાઈ નારણદાસ.

ભીમડાચોક—મુંદ્રે

